

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 53

Více tolerance a ohleduplnosti přinese více klidu nám všem

Tento článek jsem začala psát za krásného podzimního dne, ale pro mne ráno začal „den blbec“. Samé stížnosti, neochota, nepravdivé informace, naschvály mezi lidmi, nevstřícnost. Některé věci se mou pomocí a s pomocí druhé strany podařilo vyřešit během dopoledne, ale něco bylo „neřešitelné“, protože druhá strana s tím nechtěla pohnout. Naopak ještě dělala protivlny, aby se věc nedařila.

V poledne jsem si do hlavy usadila myšlenku, že 12. hodina je hranicí, do které jsem ochotna snášet neblahé informace jednu za druhou. Čas oběda jsem si určila jako předěl, že takhle dál ne. To škaredé je již nadlouho vyčerpáno a musí dojít ke změně a znormálnění.

Moje myšlenka byla nejspíš tak silná, že po obědě jsem se už věnovala jen své běžné práci. Svátek podle kalendáře slavil Hubert, patron myslivců, a venku nádherně svítilo slunce. Mohla jsem pracovat a bylo to normální a hezké, bez rozčilování a emocí. Uvědomila jsem si, že jsem celé dopoledne strávila s věcmi, které byly malicherné, zbytečné a nikomu nic nepřinesly. Ale toto byly jen „místní“ nepříjemnosti, které se scvrkly na minimum a byly zapomenuty v porovnání s tím, co přišlo za deset dnů.

Pátek 13. listopadu 2015 se stal černým pátkem nejen pro Francii, ale i pro celou Evropu. Udeřila síla, která neuznává žádná pravidla ani zákony, nevyjednává, ale jen bezhlavě útočí a ničí vše kolem. Francii i okolní země zasáhl strach z teroristických útoků. Všichni si tam určitě přejí v klidu a míru každé ráno vstát a přivítat normální den.

Proto bychom si my tady doma neměli ztrpčovat každodenní život zbytečnými problémy a naschvály. Kolem nás je tolik těžkých věcí, se kterými se skoro nedá pohnout. Do Evropy na podzim mířily statisíce uprchlíků ze Sýrie a mnoho jiných lidí, kteří zneužívají syrské války. Snaží se dostat za lepším životem, ale před válkou neutíkají. Nyní s příchodem chladných dní vlna opadla, ale na jaře se dá očekávat pokračování. To všechno je velmi složité a jednotlivec nemá tu moc věci zvrátit, aby se Evropa neproměnila v jiný svět.

Ale každý z nás má tu moc, abychom ve svém okolí vytvářeli atmosféru pro přijatelný život. Stačí více tolerance, méně pomluv a závisti, více dobré vůle, více pokory.

Vždy bychom si měli uvědomit, že jsme na Zemi každý na chvíli a na návštěvě. Tu chvíli bychom měli prožít co nejsmysluplněji a co nejlépe, vážit si toho, kde žijeme, a jak dobře žijeme.

Přejme si všichni, aby naše vlast i celá Evropa zůstala pro nás zachována v současné podobě, aby byla rychle vyřešena co nejschůdněji imigrační vlna a aby se neopakovaly teroristické útoky. Přejme si, ať všechny další dny u nás v zemi, v práci, ve školách, prostě všude plynou normálně, běžně, obyčejně. Popřejme si navzájem, ať o Vánocích a v novém roce vytváříme co nejvíce pozitivních myšlenek a šíříme kolem sebe co nejvíce dobrého. Popřejme si hodně zdraví a všechno pěkné, co dokážeme vytvořit naší silou. Krásné Vánoce a klidný nový rok.☺

Mgr. Hana Štěpánová - starostka

Ze života obce

- Dne 23. října 2015 proběhlo na Rychtě **vítání nových občánků**. Byly to tyto děti: Anna Jokešová, Ivo Langr, Izabela Soukupová, Josef Jokeš a Mikuláš Slabý, všechny děti z Morašic. Přejeme jim hodně zdraví a vše krásné.
- Již skoro rok u nás pracuje firma VČE Montáže a.s., která provedla nejprve **rekonstrukci první etapy rozvodů nízkého napětí** a s tím i **výměnu veřejného osvětlení** pro obec. Druhá etapa se trochu opozdila oproti plánu. Firma musela posílat „naši“ partu elektrikářů ještě na jiné místo, kde se prováděla rekonstrukce vysokého napětí. Na tom je závislých více lidí a více vesnic, proto to mělo přednost. Tím pádem na naší stavbě došlo ke zpoždění. Kolaudace zařízení NN je již provedena, **ale povrchy na druhé etapě budou s ohledem na počasí dokončeny nejpozději do konce května 2016**. S prací jmenované firmy jsme byli velmi spokojeni, veškeré připomínky byly řešeny operativně na místě vzniku.
- Za období od 1.7. 2015 do 30. 9. 2015 obdržela obec od firmy **EKO-KOM, a.s.** odměnu za tříděný odpad ve výši 16.081,00 Kč.
- **Nebytové prostory Občerstvení na hřišti** v Morašicích č.p. 178 budou pronajaty od 1. dubna stejnému nájemci, který má pronajatou hospodu U Růže. **Hospodu na návsi v Morašicích č.p. 20 a kadeřnictví** si prozatím nikdo nepronajal, i když to bylo uveřejněno na úřední desce a rovněž byl do novin po celý týden podán inzerát.
- Opět **proběhly změny na autobusových spojích** v našem kraji, které budou uvedeny do praxe od poloviny prosince 2015. Tyto změny se nedotknou vůbec naší hlavní linky Nové Hrady – Litomyšl 680819, vše zůstane jako dosud. Drobný posun řádově 10 minut bude jen u linky 700813, což se dotkne jen několika žáků ZŠ z Nových Sidel, a nebude to mít vliv na jejich školní docházku.
- Co je hotovo: Je zakoupen **traktorový sklápěčkový nákladní návěs NS 3**. Plot na hřišti v Morašicích je **pokryt plachtou**, aby bylo ze strany živého plotu zamezeno znečišťování polyuretanové plochy. Proběhlo **čištění kanalizace** v místě u ČOV, v sídlišti Františka, za Rychtou a Hřbitovní kvítí. Proběhla **deratizace** celé kanalizační sítě. Je dokončena **rekonstrukce veřejného osvětlení**, které se nachází na druhé etapě rekonstrukce nízkého napětí. Oproti PD bylo přidáno navíc jedno světlo poblíž domu Morašice č.p. 35. Bylo zakoupeno **plovoucí čerpadlo** pro hasiče JPO V, na něž jsme obdrželi dotaci ve výši 15.000,- Kč od PU kraje. Na sběrném dvoře je vylepšena povrchová úprava přední části.
- Upozorňujeme, že **poplatky** za psy a za odpad zůstávají pro rok 2016 ve stejné výši jako dosud. Vybírat se budou na OÚ **od 1. února 2016**.
–HŠ–

POZVÁNÍ NA OBECNÍ PLES

V sobotu 27. února 2016 pořádá Obec Morašice ve spolupráci s TJ Sokol již tradiční Obecní ples. Zahraje hudba MEDIUM. **Přijďte se pobavit !**

Olej do kanalizace rozhodně nepatří

Otázku, kam s použitým jedlým olejem, si položila většina z nás. Problém současné doby je ten, že lidé prakticky nevědí, jak se použitého oleje zbavit. Přitom jednou z povinností podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, je zajistit přednostně využití odpadu před jejich

odstraněním. Někteří ho tedy vylévají do záchodu, jiní ho vrací zpět do lahví a vyhazují do směsného odpadu.

Podle slov Jiřího Štěpána, technického ředitele firmy Vodospol Kolín, nezakazuje kanalizační řád vypouštět vodu s tuky z domácností, ale povolená koncentrace tuků ve vypouštěné splaškové vodě je tak nízká, že z něj zákaz vylévání tuků do odpadů vyplývá.

Po ochlazení odpadní vody se vypuštěný olej v kanalizaci mění na hrudky máslové konzistence, jež se postupně nabalují a zachycují další příměsi. Tím vzniká riziko, že dojde k ucpání potrubí. Ještě horším je vliv tuků na urychlování koroze kanalizačního potrubí. Tukové částice se v kanalizaci částečně rozkládají, vznikají mastné kyseliny a ty urychlují korozi stěn kanálů. V extrémních případech vznikne tuková kůra s povrchem silným několik centimetrů a dochází k úplnému ucpání kanalizace.

V tomto případě musí být tlakovými vozy provedeno čištění kanalizace, kdy se materiál rozplaví. Případně se čištění provádí kombinovanými tlakovými vozy, které hmotu zachytí a odvezou ji na skládku. Tyto hmoty ucpávají nejen potrubí, ale i kanalizační čerpadla, obalují sondy ovládající jejich chod a zastavují je.

Čistírny odpadních vod jsou sice vybaveny „lapáky“ olejů a tuků, které slouží k separaci tuků z odpadních vod, ale jejich kapacita není dimenzována na velké množství tohoto odpadu. Nejvhodnějším řešením je bezplatné odevzdání použitého oleje do sběrného dvora, odkud je předán společnosti zabývající se recyklací olejů z domácností. Při recyklaci se vyseparují tři složky. První se používá na výrobu methylesteru, který se přidává do nafty jako biopalivo. Další části se používají rovněž v gumárenském a chemickém průmyslu. **Použito ze zdrojů RRA PK.**

*P.S.: V našem sběrném dvoře v Morašicích je také možno použít olej odložit v nějaké nádobě.
H.Š.*

Toulky morašickou minulostí

MORAŠICKÉ POVĚSTI

Kolem roku 1850 se vykládalo (na faře i ve škole), že jméno naší vesnice bylo původně „Moravčice“, protože byly ještě na moravské půdě. Teprve u Tří kocourů byly prý zemské hranice a sloupy na závoru s dvojhavým orlem, který prý potom přišel na věž kostelní. Až do roku 1931 byl místo kříže na bání věže orel a nad ním hvězda.

Věž dostala dnešní podobu v roce 1735. Do té doby měla věž dřevěné bednění z prken okolo zvonů a střecha měla gotickou špičatou střechu. Orel a hvězda mohly tam se dostat snad už v této době, kdy bylo zvýšeno zdivo o několik sáhů.

Na svobodném statku čp. 41 prý žil zeman Straka a později Kavka. Po něm prý se pojmenovala „Kavčina“. Žil prý asi kolem roku 1650 a byl údajně tajný „český bratr“, který se později vystěhoval do Saska. Tato jména se však ve starých listinách nikde nenašla. Jméno Kavka sice ještě kolem roku 1660 zde ve vsi bylo, ale ne na čísle 41. Leda snad jako přezdívka.

Na louce, kde pramení „fialový“ potok (podle fialek nazvaný) odpočíval jednou v parné senoseči souseď, který si kabát položil vedle sebe. Najednou nastal ve vedlejší jezeře hukot, a hned se odtud vzneslo mračno, které krupobitím celé

okolí zpustošilo. Vichřice mu odnesla kabát až k Višňárům, kde byl později nalezen. Proto dostal zdejší pramen i háj u Višňárů jméno „Kabát“.

Tak prý se poznalo, odkud krupobití vzniká a potom sebráno plátno (selky daly kopu, chalupnice půl) a svinuté naházeno do jezera, aby se ucpaly prameny. Později bylo hlínou zavezeno.

Stávala tam u jezírka i mohutná lípa a do její kůry byl vyřezaný kříž na památku, že se tam jednou voják i s koněm utopil. Vojáci zde bývali v různých dobách, než byly pro ně postaveny kasárna ve městech.

Jako nejstarší pověst je zřejmě ta, o které se zmiňuje Alois Jirásek při popisování událostí kolem Růžového paloučku. Roku 1055 byli zajati Moravané na polích Hrutovských (kraj kolem Morašic). Tehdy se vypravil kníže Břetislav I. na Moravu, ale cestou zemřel v Chrudimi. Jeho syn Spytihněv II. tam povolal moravské náčelníky, ale ti se zdráhali vzdálit se daleko od hranic, tak je dal kníže zajmout a uvěznit. Událost asi vzbudila velký rozruch a je možné, že se v ní skrývá jádro nejstarší pověsti o Růžovém paloučku, že tam jednou bude svedena veliká bitva a po ní zavládne trvalý mír.

V pověsti se praví, že poslední bitva na světě se svede mezi Morašicemi a Újezdcem. Bude tak hrozná, že krev potokem „Drábkovými dolečky“ poteče. Všeobecný zmatek zvýší ještě hustá mlha, a jen ten se zachrání, kdo se do Morašic na Kavčinu dostane. I kdyby tam jenom jeho hlava ležela, nic se mu již nestane.

Pro Občasník připravil Jaroslav Krejsa

Všem spoluobčanům přejeme pěkné Vánoce. V novém roce pevné zdraví, radost v kruhu rodiny a přátel, ale také úspěchy v práci a štěstí v životě.

Pranostiky na prosinec

Studený prosinec - brzké jaro.

Prosinec, když je mu zima, halí se v bílý kožich.

Je-li prosinec deštivý, mírný a proměnlivý, není se kruté zimy třeba báti.

Prosinec proměnlivý a vlahý, nedělá nám zima těžké hlavy.

Prosinec naleje a leden zavěje.

Prýští-li ještě v prosinci bříza, nemívá zima mnoho síly.

Mrazy, které v prosinci brzy ochabnou, znamenají zimu mírnou.

Jaký prosinec, takové jaro.

Mléčná dráha v prosinci jasná, bude v příštím roce úroda krásná.

Po studeném prosinci bývá úrodný rok.

Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.

Mrazivý prosinec, mnoho sněhu, žíznivý roček bude v běhu.

Mnoho sněhu v prosinci - mnoho ovoce a trávy.

Jsou-li v zimě po cestách ledy, podaří se výborně zelí.

Periodický tisk územního samosprávného celku, vydává Obec Morašice, sídlo 569 51 Morašice 96, IČ: 00277029. Náklad 265 výtisků. Vydáno 22. 12. 2015. Chyby opravila Alena Čejková.

